

העולם הזה

חוב גליקסון 8, תל אביב, טלפון 26785, ת.ד. 136. מען למברקים: "עולמפרם" המוציא לאור: העולם הזה בע"מ. דפוס: משה שהם בע"מ, ת"א, טל. 31139. ההפצה: דוד סופל ובניו, תל אביב. המערכת איננה יאהראית לתוכן המדוונות.

העורך הראשי:
אורי אבנרי
ראש המערכת:
שלום כהן
עורך משנה:
רוב איתן
עורך כיתוב:
סלימ קשה
כתב בכיר:
אלי תבור

חברי המערכת:
עורך תבנית:
זקי
צלם המערכת:
אליה קדן

העתון הנקרא ביותר במדינה

**האיכות המעולה
היצור הקפדני
רכשו אמון
המעשן**

**עגולות:
שטוחות**

**20 סיגריות
34 אגורות**

סריטה מונטאל

**האשה שתשמר
לעולם ברבו
של כל אחד**

עכשיו בתפקיד שגור עברה
עם: 'אמריאנו נזארי
'מורים רונט
'גור' מיסטרל
סופר פרודוקציה וצבעים
ממוצ'ש בקולנוע

אופיר

הנערה מרגיזה

אנגלית • צרכתית

לומדים בשיטה קלה ויטורית בבית "קדימה" ת"א, בן יהודה 74, טל. 20314.

נפת הים:

- קורסים ואולפנים למבוגרים (שפה שימושית, דקדוק, כתיב, סגנון ושיחה (Conversation)). הלמידים בכל שעות הבוקר והערב.
- קבוצות נפרדות לתלמידי בתרספר (מתחילים, מתקדמים ועזרה בבחינות).
- הכנה לבגרות בלשון האנגלית וספרותה (מאי 1960).
- הלימודים בקבוצות קטנות, עלידי מורים מעולים.

פרטים והרשמה: מ' עד 12 לפני הצהריים: 3 עד 9 בערב. (פרט ליום ו')

תחילה הוא ניסה להשתק אותנו באיומים גראנדיוזיים, בהודיעו לנו כי יהרוס אותנו במשפטים ויוציא מאתנו "את הפרוטה האחרונה". לאחר מכן הוא ניסה להתעלם מקיומנו ולפטור את דברינו בתנועתיד של זיל-זול, השבוע עמד אוטו פרמינגר ושפך דמי עות'תנין במסיבת-עתונאים, אותה קרא במיוחד כדי להתגונן מפני העולם הזה. אכן, חל שינוי בפרמינגר הגדול. כאשר בא היה נדמה לו כי אמריקאי עשיר, המנסה בלמיליונים, יכול לקנות בישראל כל דבר מראשית-המשלה ועד לכפרים ערביים. תחילה אף הצליח: ממשלת ישראל התפלשה בעצרה, לא שאלה למהות התסריט שלו והעמידה לרשותו שותפים וזכויות בשתי של הרבה מאות אלפי לירות. פרמינגר ת'כנן למשך אלפים מתושבי ירושלים לסצנות המוניות עלידי עריכת פיס במקום, כנהוג לגבי פראי הגיוגל.

ואז בא העולם הזה הרע ועזר את תשור מתילב הציבור לאופיה המפוקפק של היצירה העומדת לקבל את הגושפנקה הרשמית למעשה של הממשלה. "לא אסכים להליות כפוף לצנזורה!" קרא השבוע המפיק הגדול. אולם העולם הזה לא בקש להטיל שום צנזורה. הוא רק תבע למנוע גושפנקה רשמית ועזרה במשלחת מציצה סלפנית וחסרת ערך. "העולם הזה גנב את התסריט מבית המלון שלנו!" התיפת התוליבודי הגדול, בי הוכיחו כי הוא מבין יותר. במסחר בצלולודי מאשר בבלשות. שיטות העולם הזה הן קצת פחות פרימיטיביות. הוא לא גילה ולא יגלה לעולם איך הגיע התסריט לדינו.

★ ★ ★
בציבור העברי גרמו גילויי העולם הזה על מהות התסריט לרגשות של סלידה וזיל-זול, אבל לא היו תגובות חריפות. נדמה כי האורח אמר לעצמו: מדינת-ישראל כבר עברתה פורעניות רבות, והיא תישאר בחיים גם אחרי הסרטת אכסודוס.

אולם בציבור העברי גרמו גילויי העולם הזה לתגובה הרבה יותר נרגשת. כמו כל מיעוט לאומי, רגישים גם ערביי ישראל ביצורה קיצונית בענינים של כבוד. לאון יוריס, שהתיחס אליהם כאל אינדיאנים פראיים שיש לירות בהם כמו בכלבים שוטים ("האינדיאני הטוב היחיד הוא האינדיאני המת!"), לא מצא חן בעיניהם כלל.

אחרי המאמר הראשון של העולם הזה (1172) על הספר אכסודוס, מהירו המשכני לים הערביים לעיין בו. בין השאר, מצאו בו את הקטע הבא:

אוי החנה את מכונתו במרכז העיר (נצי רת) וזה מאליו קבוצה של פרחים ערביים, אבל ילד אחד התעקש.

"מדריך?"
"לא!"
"מזכרות? יש לי עץ מן הצלב, אריג מאדלת ישן!"
"הסתלק!"

תמונות פורנוגרפיות?
אוי ניסה לעבור על פני הילד, אך הלה נאחז במכנסיו. "אולי אתה רוצה את האחות שלי? היא בתולה!"
אוי זרק לילד מטבע. "שמור על המכונית בחייך!"

נצרת הטריוויה, הרחובות היו מלוכלכים בצואה, קבצים עיוורים השמיטו קולות אומ' ללים וילדים יחפים, קרועי-בגדים ומלוכלכים, רבצו על הארץ. הזבובים היו בכל מקום. קיטי אחזה בכל כוחה בזרועו של ארי, כאשר עברו בשוק. קיטי היתה נבוכה כאשר יצאו מנצרת. היה זה מקום נורא.

אפשר להגיד הרבה דברים על נצרת. אפי שר להגיד שהיא מלוכלכת (אם כי האומר כך מעיד על עצמו שהוא משולל כל חוש ליופי ולסגנון, כי נצרת היא אחד המקומות המקסימים ביותר בארץ). אבל בנצרת, בניגוד לתל אביב, אין זנות ברחובות. איש אינו מציע בה את אחרותו לתירי, והתמונות היחידות הנמכרות בה הן תמונות הבתולה הקדושה והכנסיות.

התיאור כולו בדוי מלבד של אדם אכזרי-שנאה, ואולי הוא מועתק מסיפוריהם של חיילים אמריקאיים שהגיעו במלחמת-העולם השניה לנאפולי. אין פלא שהקוראים העריבים, ובראשם בני נצרת עצמה, נחרדו. אמנם, בתסריט אין קטע מסית זה מופיע. תחת זאת יש בו תמונה אחרת, שלא הופיעה בספר. גילינו אותה בעת שפירסמנו את תוכן התסריט (העולם הזה 1176).

הדמות שהתסריטאי מבקש לתבנה ביותר על לב הצופה היא קרן, הילדה הבלונית התמימה והנחמדה. בשיא הסרט היא נרצחת בדרכה מעמדה חיצונית לשער כפר-הילדים. היא נתקלת במשפחה ערבית הבורחת מן הארץ. הפליט שולף סכין וחותר את גרונה

של הילדה הנחמדה מאונן עד אינן. לגבי הצופה הזר, מוסר-ההשכל הוא פשוט בתכלית: הפליטים כולם רוצחים נבזים, וטוב שירקבו במחנותיהם. ואילו ערביי ארץ-ישראל הם נאצים, יורשיו של היטלר. לא לשוא דואג התסריט לצייר צלביקרים על קירות הכפר הערבי הנטוש הנכבש עלידי ארי בן-כנען.

ליאון יוריס (בנשף פורים)

חוקי, בו דרשו להטיל חרם על עבודות ההסרטה. הם נאסרו. הכפרים הערביים, הסמוכים למרכזי ההסרטה, הצטרפו מיד לחרם זה. פרמינגר נאלץ לשכור דרוזים מכפרים מרוחקים, שהצטדקו באוזני הערבים שהם "רוצים להגיע להליבוד". לדברי פרמינגר, גם נגמנו מכונותיו באבנים עלידי נוער ערבי נרגז.

המפיק היהיר קיבל משלחת של ערביי מפ"ם, הגיש להם לעיין את התסריט (זו היתה הראשונה!), אך סירב להכניס בו את השינויים שנדרשו עלידם. גם באוזניהם השמיע מיץ את העולם הזה במלים שהוכיחו כי ה' איש הגדול אינו גדול כל כך.

במיוחד ניסה המפיק בכל הזדמנות להפ' ריד בין הספר לבין הסרט. זוהי הפרדה חסרת-שחר. הספר והסרט ינהלו תעמולה איש לרעהו. על עטיפת הספר האנגלי כבר מכריזה הודעה מיוחדת שהוא יוסרט עלידי אוטו פרמינגר. הסרט נושא את אותו השם כמו הסרט, גיבוריו הם אותם הגיבורים, ו' רוח הספר שרויה עליו. מ' שקורא כיוב את חלק עם הרוח, רואה לנגד עיניו את קלארק גיביל וויויאן לי, ומי שרואה את גיביל וליי, חושב על הספר. השניים אינם ניתנים להפרדה.

בכל זאת הבטיח פרמינגר כי לא יראו את רצח קרן, אלא רק את גחיתה; שלא יסופר על עינויה וחילול גופתה של ילדיה ארי בידי ערבים; ולא יראו כפר ערבי שה' ערבים שחטו את תושביו ופיזרו את גויותיהם ברחובות.

★ ★ ★
בארץ מוצג עתה סרטיבול על שלמה ה' מלך ומלכת-שבא — סרט המכתיב את פרקי התנ"ך. הדבר הנורא ביותר בו הוא כי בעת ההסרטה חשבה הוליבוד — בה שולטים היהודים — שהיא עושה טובה לישראל. היא שמה בפי שלמה המלך המגוחך נאומים ציוניים של דודי בן-גוריון, ואת פרעה מלך מצרים היא מתארת, תוך רמיזה גלויה ל' גמאל עבד אלי-נאצר, בדמות מפלצת מבחילה. האם צריכה ישראל להיות מיוצגת עלידי סרטיבול, המעוררים סלידה בלב כל אדם חרבותי בעולם? האם באמת אין המדינה, וידידיה הרבים בעולם הכרטיס, מסוגלים להפיק אף סרט מכובד אחד? אף סרט אחד בעל רמה תרבותית? אף סרט אחד שישאר בלב הצופה מישקע של אהדה אנושית, כמו הגשר על נהר קואו, הירושמיה אהובת, הדון השקט?

אורי אבנרי